

TRIỂN VỌNG 2016

NGÀNH CAO SU TỰ NHIÊN

**CẮT GIẢM GIÁ THÀNH - BƯỚC ĐI ĐỘT PHÁ CỦA DOANH NGHIỆP
TRONG GIAI ĐOẠN KHÓ KHĂN**

BVSC RESEARCH TEAM

THÁNG 12/2015

NỘI DUNG

VÌ SAO GIÁ CAO SU KHÔNG NGỪNG GIẢM TỪ 2011

- Tương quan tồn kho và giá cao su ◀
- Mối quan hệ giữa tăng trưởng diện tích cao su và giá cao su ◀
- Giá dầu và giá cao su ◀
- GDP thế giới, tăng trưởng ngành Ô tô sản xuất và giá cao su ◀
- Hiện tượng El Nino và giá cao su ◀
- Đồng USD & giá cao su ◀

XU HƯỚNG GIÁ CAO SU

NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA VIỆT NAM

- Dự đoán KQKD doanh nghiệp cao su Việt Nam ◀

VỤ KIỆN CỦA GLOBAL WITNESS

- Vụ kiện Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam ◀

TRIỂN VỌNG NGÀNH CAO SU VIỆT NAM

- Dự báo KQKD các doanh nghiệp cao su ◀

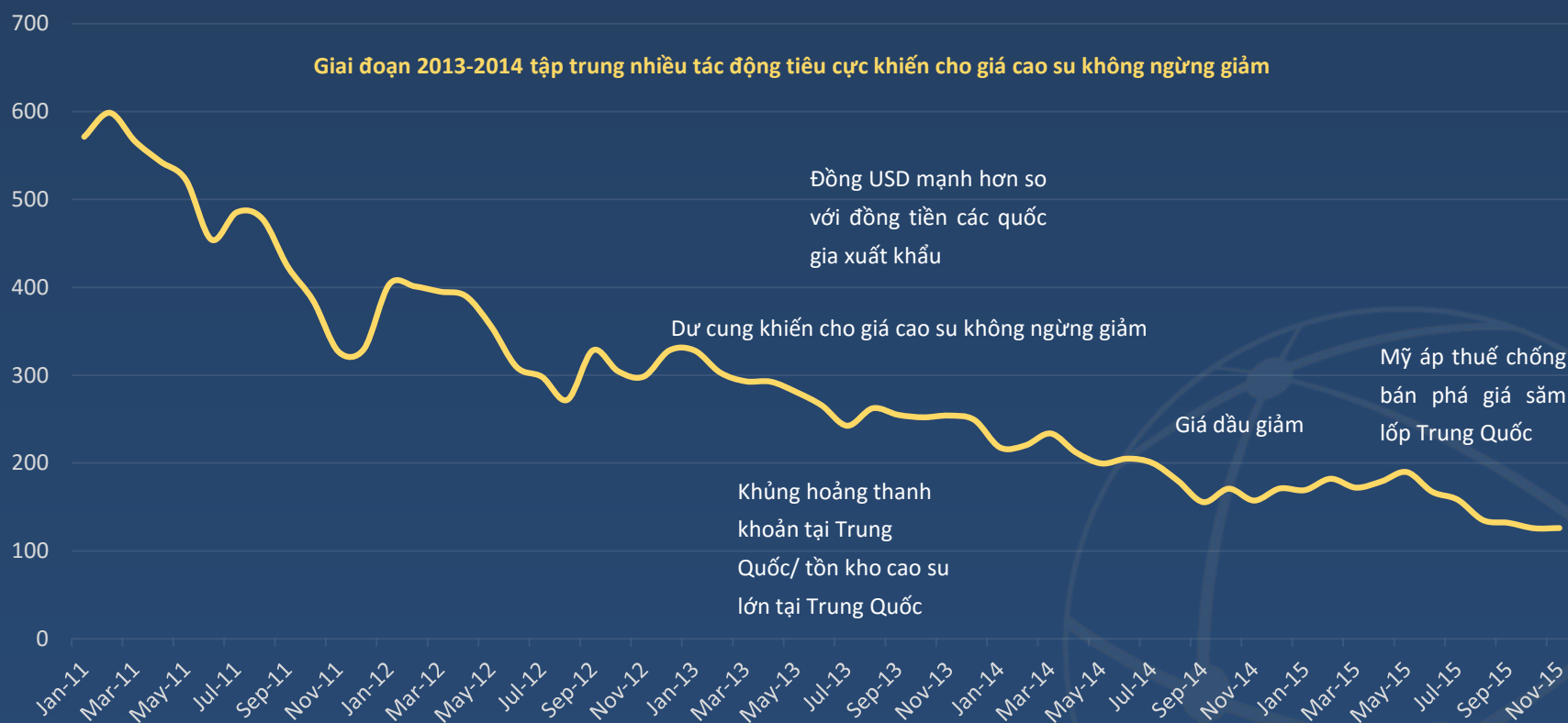

Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Bức tranh tổng quan về giá cao su và các nhân tố ảnh hưởng

DIỄN BIẾN GIÁ CAO SU RSS3 TỪ 2011 ĐẾN NAY

Nguồn: Bloomberg - Đơn vị: US cent/kg

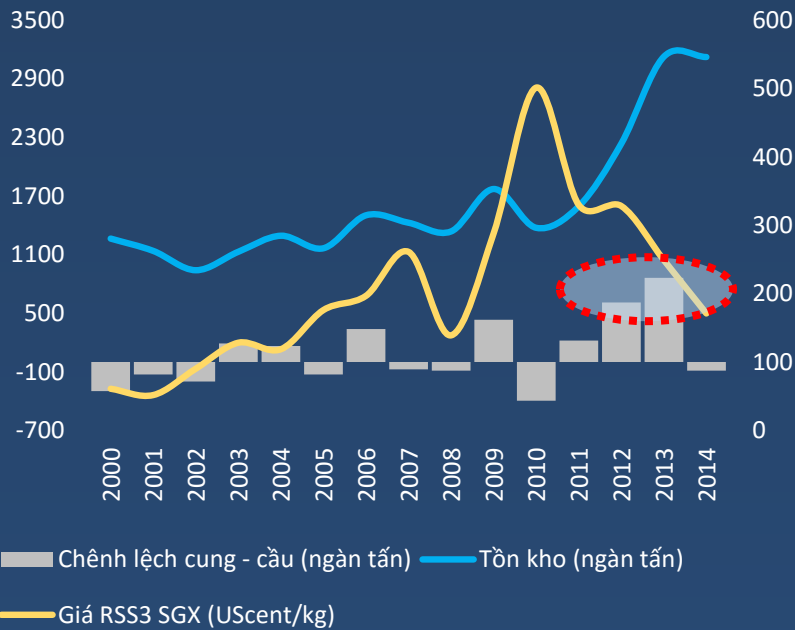
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Tồn kho gia tăng mạnh từ 2011

- Tồn kho gia tăng mạnh từ 2010 với CAGR bình quân 2010 - 2014 đạt 22% trong khi giai đoạn 2000 - 2010 CAGR chỉ đạt 0,8%. Đỉnh tồn kho vào năm 2013. Giá cao su cũng rơi mạnh trong giai đoạn này xuống còn 126 USD/kg cuối tháng 11/2015.

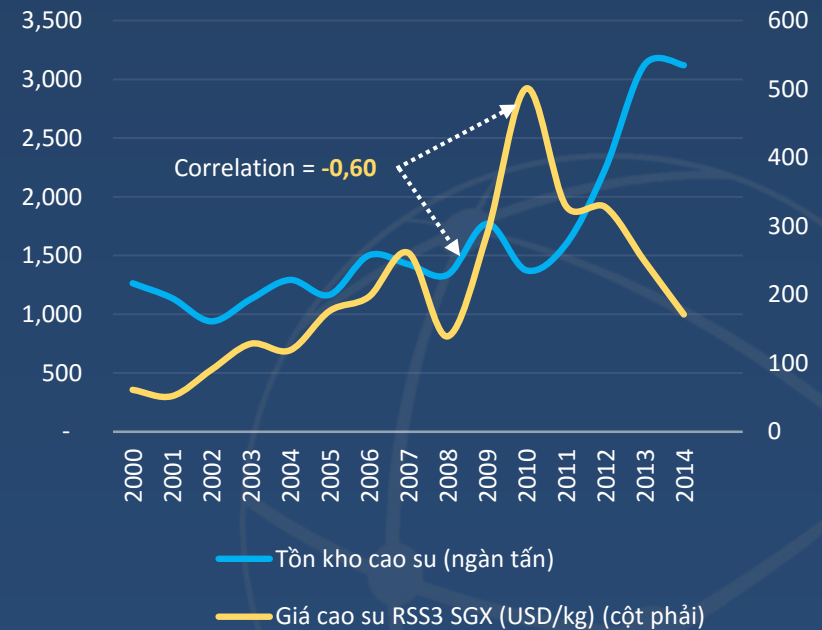
CUNG CẦU, TỒN KHO CAO SU TRÊN THẾ GIỚI

Nguồn: FAOSTAT, IRSG - Đơn vị: ngàn tấn

TƯƠNG QUAN TỒN KHO vs GIÁ CAO SU

Nguồn: Bloomberg

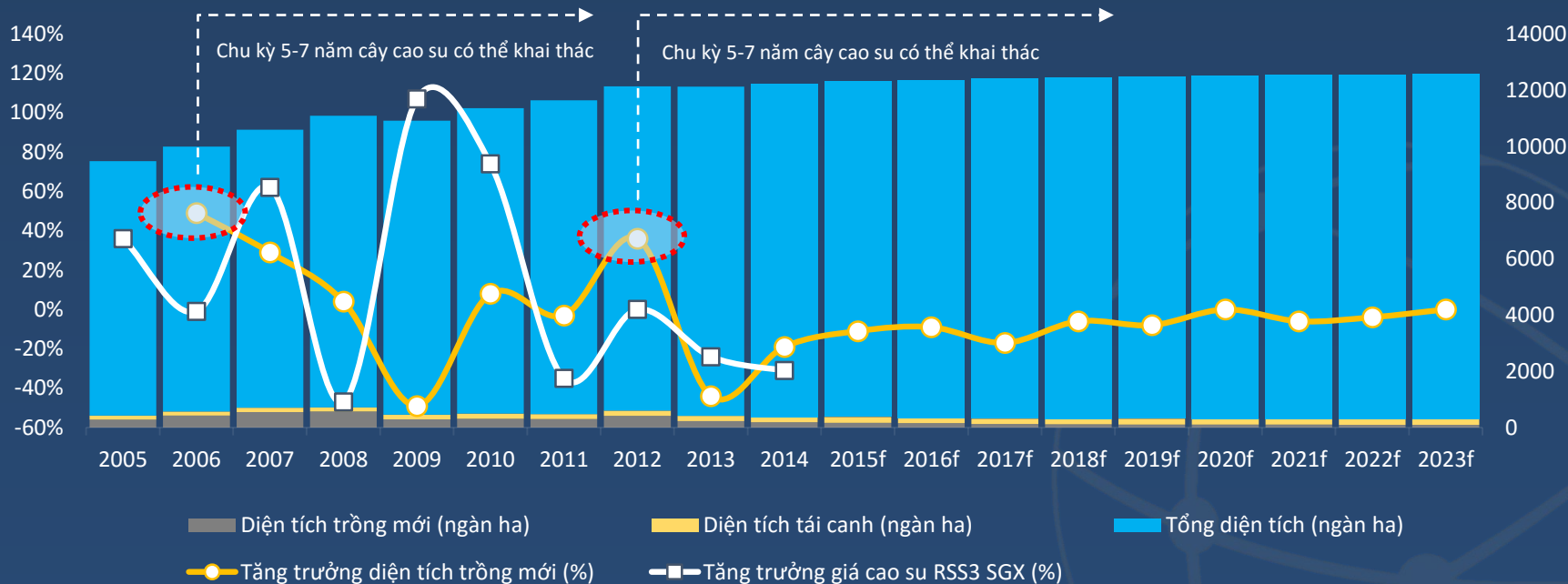
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Tăng trưởng diện tích cao su quá khứ giải thích tình trạng dư cung

- Tăng trưởng diện tích trồng cao su giai đoạn 2005 - 2008 và giai đoạn 2010 - 2011 là nguyên nhân gây ra tình trạng dư cung mạnh năm 2013. Giai đoạn 2018 - 2023, diện tích trồng cao su sẽ ổn định hơn.
- Giá cao su cũng diễn biến tích cực hơn khi tăng trưởng diện tích cao su trồng mới thấp.

GIÁ CAO SU THẾ GIỚI V.S TĂNG TRƯỞNG GDP THẾ GIỚI

Nguồn: Bloomberg

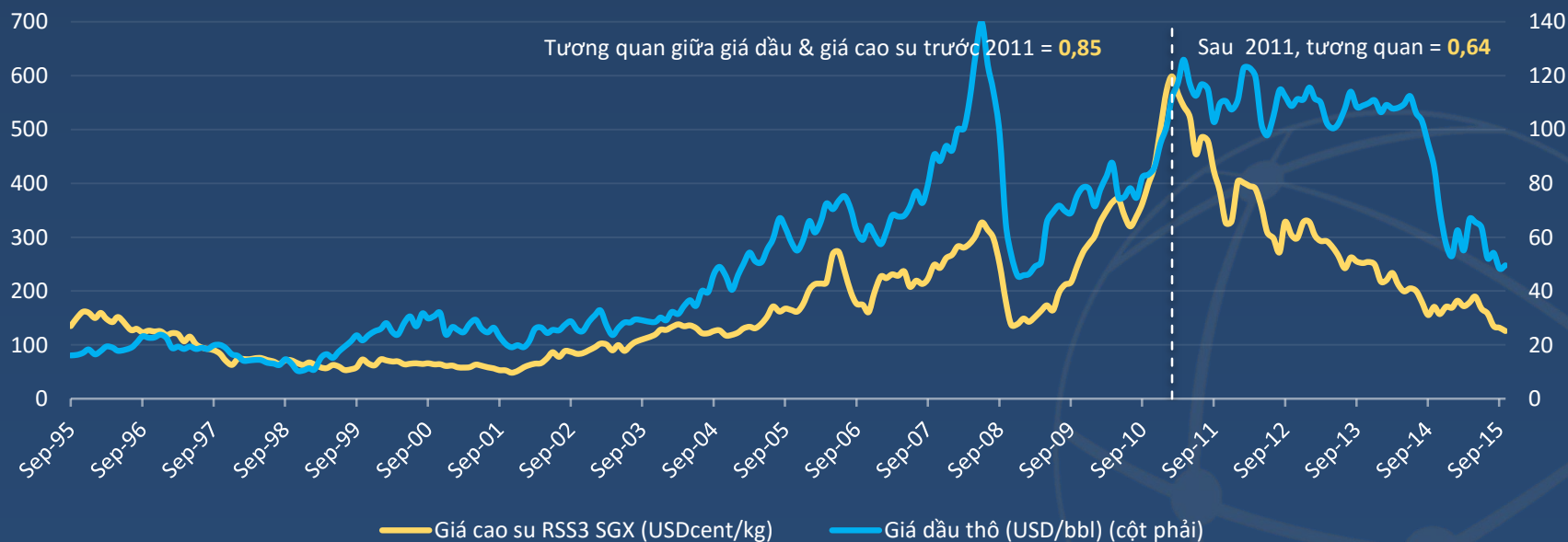
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Giá sản phẩm thay thế (cao su tổng hợp) giảm

- Trước 2011, tương quan giữa giá dầu và giá cao su tương đối chặt chẽ.
- Giai đoạn 2011-2015, mức độ ảnh hưởng bởi giá dầu lên giá cao su giảm do mối quan hệ cung cầu dầu khí đã thay đổi sang một cục diện mới khi công nghệ dầu đá phiến của Mỹ được áp dụng với chi phí thấp khiến cho giá dầu không ngừng giảm.

TƯƠNG QUAN GIÁ CAO SU THẾ GIỚI V.S GIÁ DẦU

Nguồn: Bloomberg

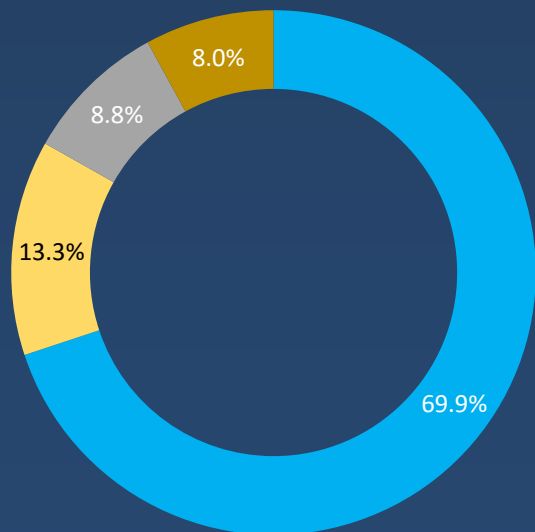
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Ngành cao su sẫm lớp suy yếu

- 70% nhu cầu tiêu thụ cao su tự nhiên đến từ ngành ô tô.

CƠ CẤU SỬ DỤNG CAO SU TỰ NHIÊN

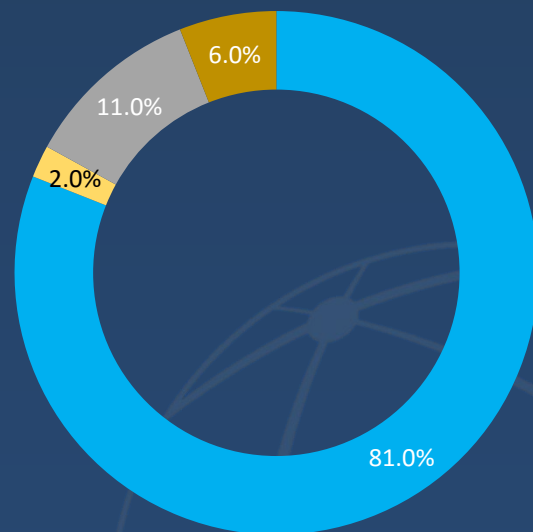
Nguồn: Thai Rubber, China Rubber Association, Malaysia Rubber Broad

■ Ngành Ô tô ■ Ngành Dược ■ Ngành Sản xuất ■ Hàng Tiêu dùng

CƠ CẤU SỬ DỤNG CAO SU TỔNG HỢP

Nguồn: Thai Rubber, China Rubber Association, Malaysia Rubber Broad

■ Ngành Ô tô ■ Ngành Dược ■ Ngành Sản xuất ■ Hàng Tiêu dùng

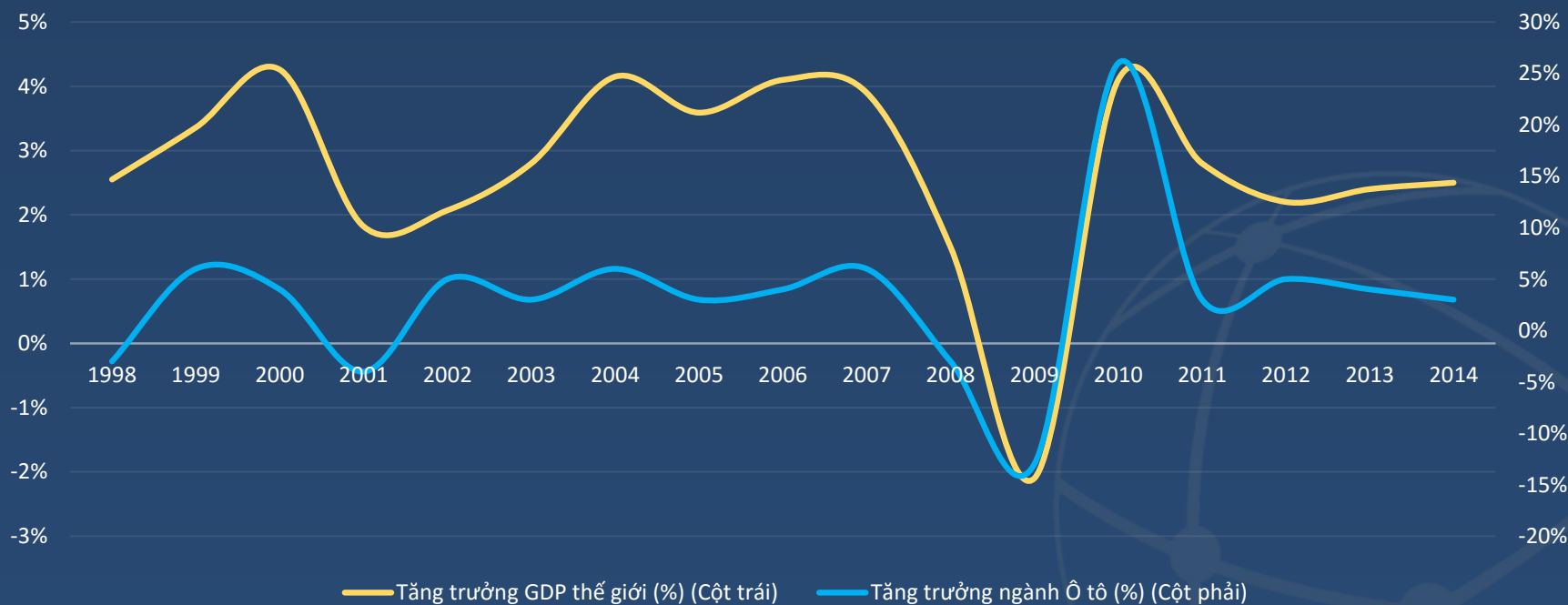
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Ngành cao su sẫm lớp suy yếu

- Tăng trưởng GDP thế giới và ngành ô tô có mối tương quan chặt chẽ với nhau, tăng trưởng GDP thấp trong giai đoạn 2011-2014 kéo theo nhu cầu ô tô sẫm lớp giảm.

TƯƠNG QUAN TĂNG TRƯỞNG NGÀNH Ô TÔ V.S TĂNG TRƯỞNG GDP THẾ GIỚI

Nguồn: Bloomberg

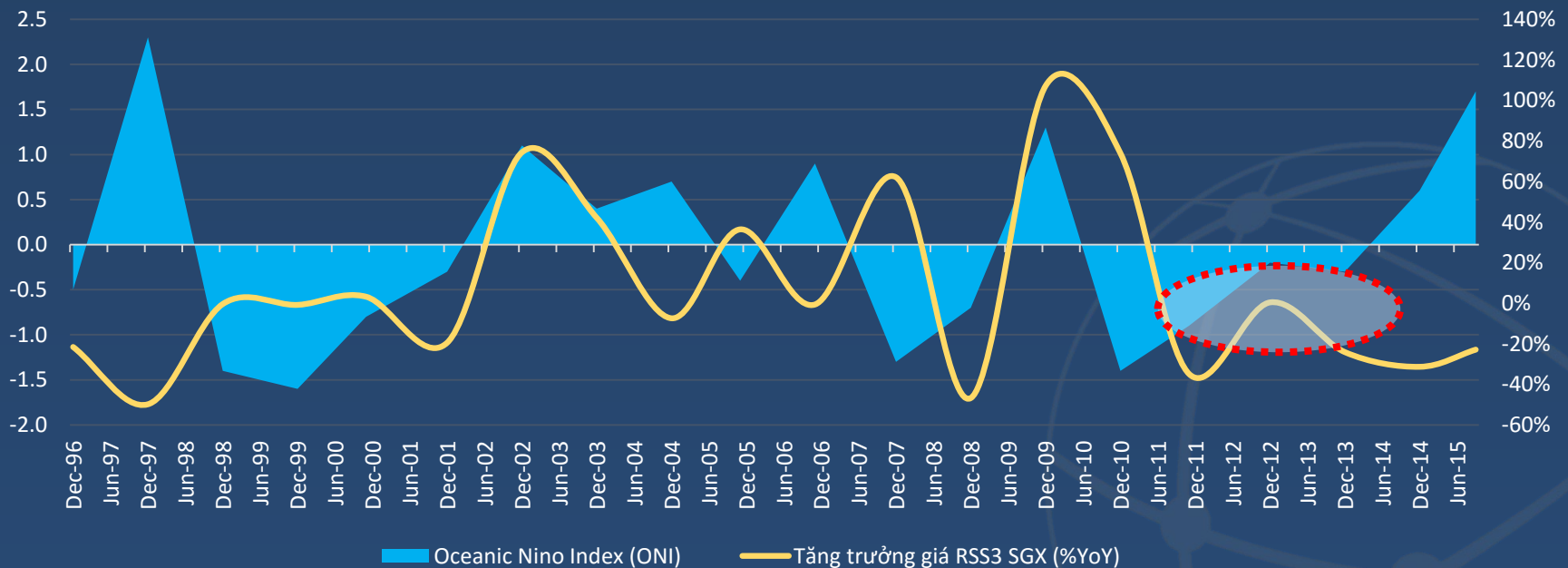
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Chỉ số El Nino tương quan cùng chiều với giá cao su

- Quan sát chỉ số ELNino và mức tăng trưởng giá cao su trong quá khứ, tại các điểm El Nino cực đại, giá cao su thường tăng theo sau đó với độ trễ từ 2 – 12 tháng.
- Giai đoạn từ 2011, hiện tượng El Nino ở mức trung bình, giá cao su cũng ở mức thấp trong giai đoạn này.

HIỆN TƯỢNG EL NINO V.S % THAY ĐỔI GIÁ CAO SU THẾ GIỚI

Nguồn: Bloomberg

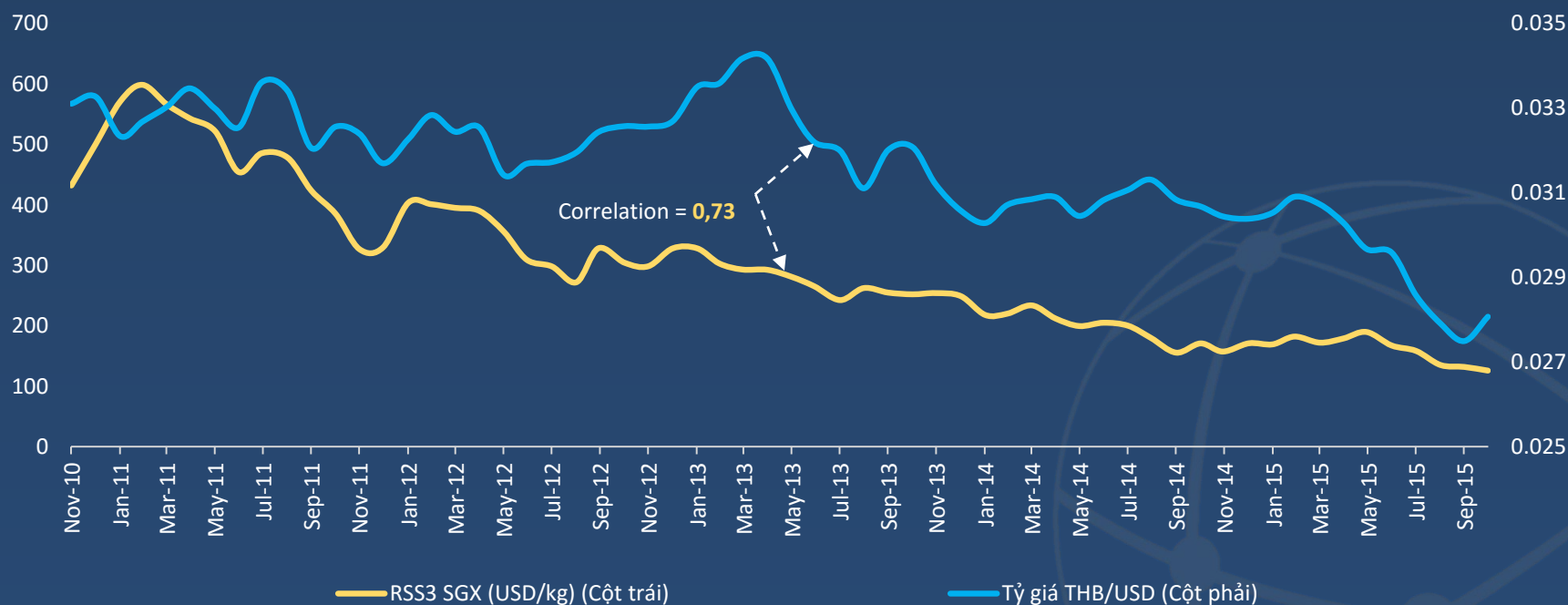
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Sự yếu đi của đồng tiền các quốc gia xuất khẩu

- Đồng USD mạnh lên khiến cho đồng tiền các quốc gia xuất khẩu yếu đi, do đó giá cao su cũng biến động cùng chiều.
- Đồng BATH của Thái Lan tương quan với giá cao su tự nhiên với hệ số 0,73.

GIÁ CAO SU THẾ GIỚI V.S ĐỒNG BATH CỦA THÁI LAN

Nguồn: Bloomberg

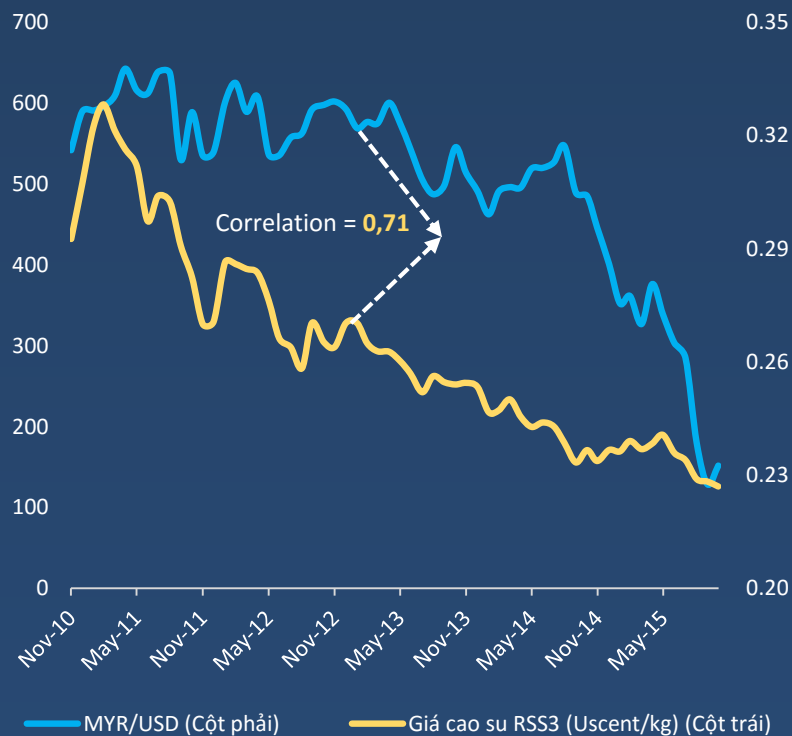
Vì sao giá cao su không ngừng giảm từ năm 2011

Sự yếu đi của đồng tiền các quốc gia xuất khẩu

- Sự lên/xuống của đồng IDR(Indonesia) và MYR (Malaysia) có ảnh hưởng tuy nhiên thấp hơn so với đồng BATH.

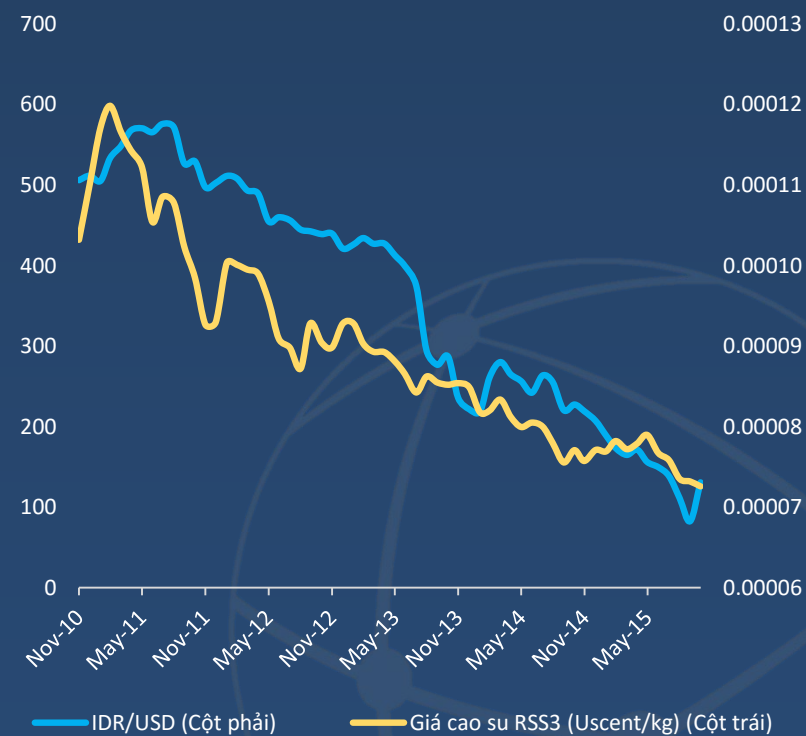
GIÁ CAO SU THẾ GIỚI V.S ĐỒNG TIỀN MALAYSIA

Nguồn: Bloomberg

GIÁ CAO SU THẾ GIỚI V.S ĐỒNG TIỀN INDONESIA

Nguồn: Bloomberg

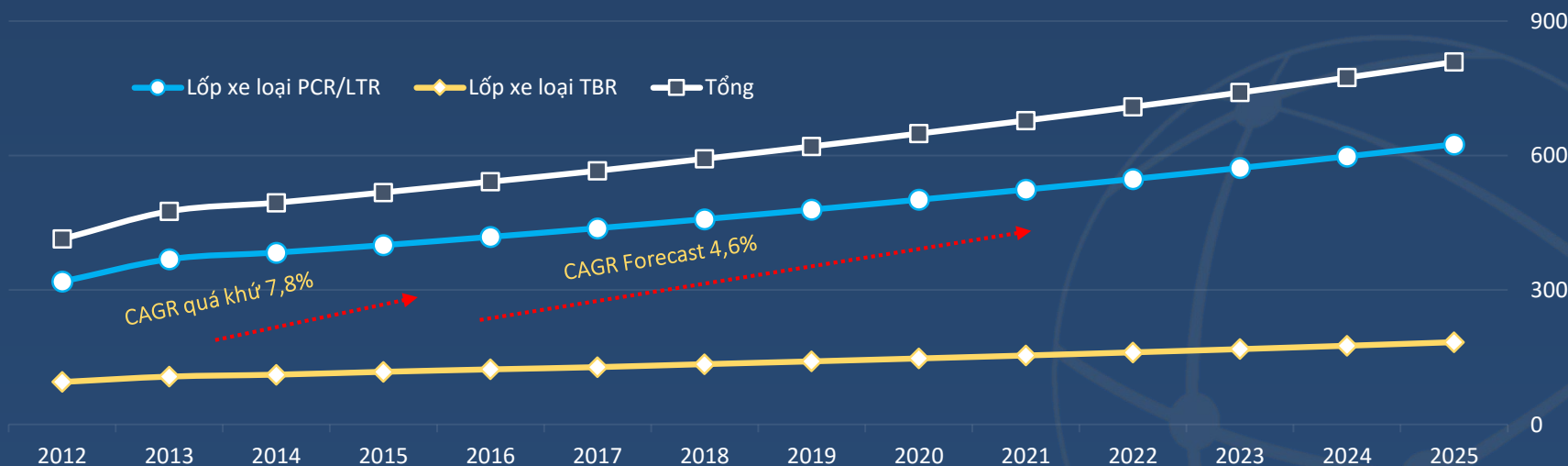

Nhu cầu ô tô giảm nhưng chưa tới mức lo ngại

- Mỹ áp thuế chống bán phá giá đối với sản phẩm lốp xe tại Trung Quốc sẽ ảnh hưởng tới nhu cầu nhập khẩu cao su. Tuy nhiên, đà giảm giá lốp xe vẫn thấp hơn so với đà giảm của giá cao su tự nhiên và lợi nhuận của các doanh nghiệp sản lốp vẫn có thể duy trì, do đó tác động riêng về sản lượng xuất khẩu chưa quá lo ngại.
- Dự báo của CIRA vẫn khá tích cực đối với ngành lốp xe radial Trung Quốc khi mức tăng trưởng CAGR có thể đạt 4,6% giai đoạn 2015-2021. Trong khi đó sản lượng sản xuất xe tại Mỹ được dự báo vẫn duy trì ổn định.

DỰ BÁO SẢN XUẤT LỐP XE RADIAL TRUNG QUỐC

Nguồn: CIRA & Tire Industry Research - Đơn vị : triệu lốp xe

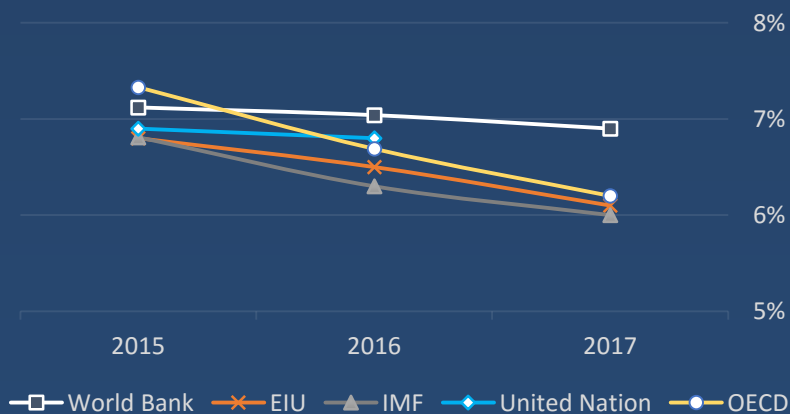

Tăng trưởng GDP Trung Quốc dự báo giảm nhưng lực giảm không lớn

- Tăng trưởng GDP Trung Quốc dự báo sẽ tiếp tục suy giảm tuy nhiên lực giảm không quá lớn. Trung Quốc vẫn là quốc gia đứng đầu thế giới về tăng trưởng GDP. Trong khi đó, các quốc gia có nền kinh tế mới nổi sẽ tăng trưởng khá và nền kinh tế phát triển sẽ tăng trưởng ổn định trong các năm sau. Do đó, có khả năng duy trì lực cầu từ ngành Ô tô sầm lổp dù không quá lớn.

DỰ BÁO TĂNG TRƯỞNG GDP TRUNG QUỐC

Nguồn: Knoema

DỰ BÁO GDP THẾ GIỚI (%)

Tăng trưởng GDP	2014	2015F	2016F
Thế giới	3,4	3,1	3,6
Nền kinh tế phát triển	1,8	2,0	2,2
Nền kinh tế mới nổi	4,6	4,0	4,5
Trung Quốc	7,3	6,8	6,3

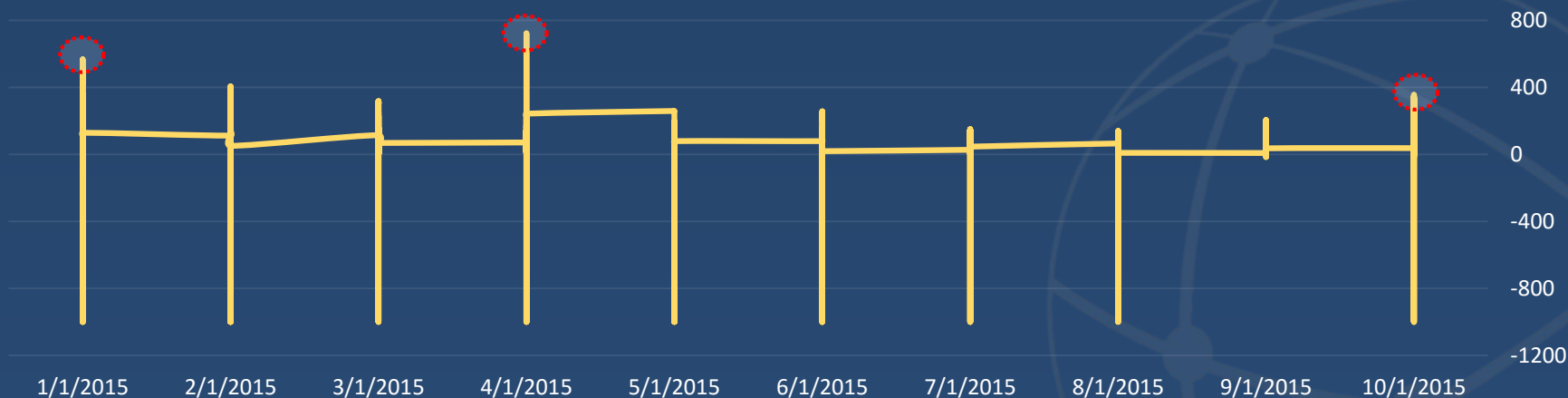
Nguồn: IMF

Ô nhiễm tại Bắc Kinh ít nhiều sẽ làm giảm nhu cầu Ô tô sản xuất

- Bắc Kinh có một lịch sử dài về ô nhiễm không khí, trong đó phần lớn liên quan tới hoạt động của các nhà máy nhiệt điện sử dụng than đá phổ biến tại đây. Than đá đóng góp hơn 2/3 sản lượng năng lượng của Trung Quốc và vì vậy nước này dựa chủ yếu vào than đá để phát triển kinh tế. Chỉ trong tháng 11/2015, ngành năng lượng Trung Quốc đã thải ra 1 tỷ tấn carbon dioxide, yếu tố chính gây ra hiệu ứng nhà kính. Chỉ số Ô nhiễm AQI đã lên mức báo động đỏ, ngày 07/12 là 3 ngày liên tiếp chỉ số ô nhiễm lên tới mức 500 microgram/m³ trong khi ngưỡng quy định của WHO chỉ ở mức 25 microgram/m³. Trước vấn đề ô nhiễm môi trường nghiêm trọng, Bắc Kinh đã ra lệnh cấm xe hơi lưu thông và hạn chế các nhà máy sản xuất. Lệnh cấm này liệu sẽ là một yếu tố ảnh hưởng tiêu cực tới nhu cầu nhập khẩu cao su?

CHỈ SỐ Ô NHIỄM AQI TẠI BẮC KINH ĐANG Ở MỨC NGUY HIỂM

Nguồn: Bloomberg - Đơn vị: Mg/m³

Cán cân cung cầu sẽ cân bằng hơn

- Hiện tượng El Nino năm 2015 phần nào giúp giảm sản lượng khai thác tại các quốc gia sản xuất cao su.
- Sự can thiệp của Hiệp hội các quốc gia sản xuất cao su tự nhiên khi dự định thành lập quỹ bình ổn giá và chính sách hạn chế khai thác của nước sản xuất cao su hàng đầu thế giới-Thái Lan.
- => Nguồn cung suy giảm tuy nhiên lực cầu vẫn chưa đủ sức hấp thụ hoàn toàn. Cán cân cung-cầu sẽ thăng bằng hơn, tăng trưởng tồn kho cao su được dự đoán chậm lại, tương đương mức 1,9%/năm giai đoạn 2014 - 2016 so với mức 6,7%/năm giai đoạn 2000-2014

DỰ BÁO TỒN KHO CAO SU THẾ GIỚI

Năm	2014	2015F	2016F
Cầu cao su tự nhiên (triệu tấn)	12,16	12,32	12,86
Cung cao su tự nhiên (triệu tấn)	12,07	12,39	12,91
Tồn kho cao su của IRSG (triệu tấn)	3,12	3,19	3,24

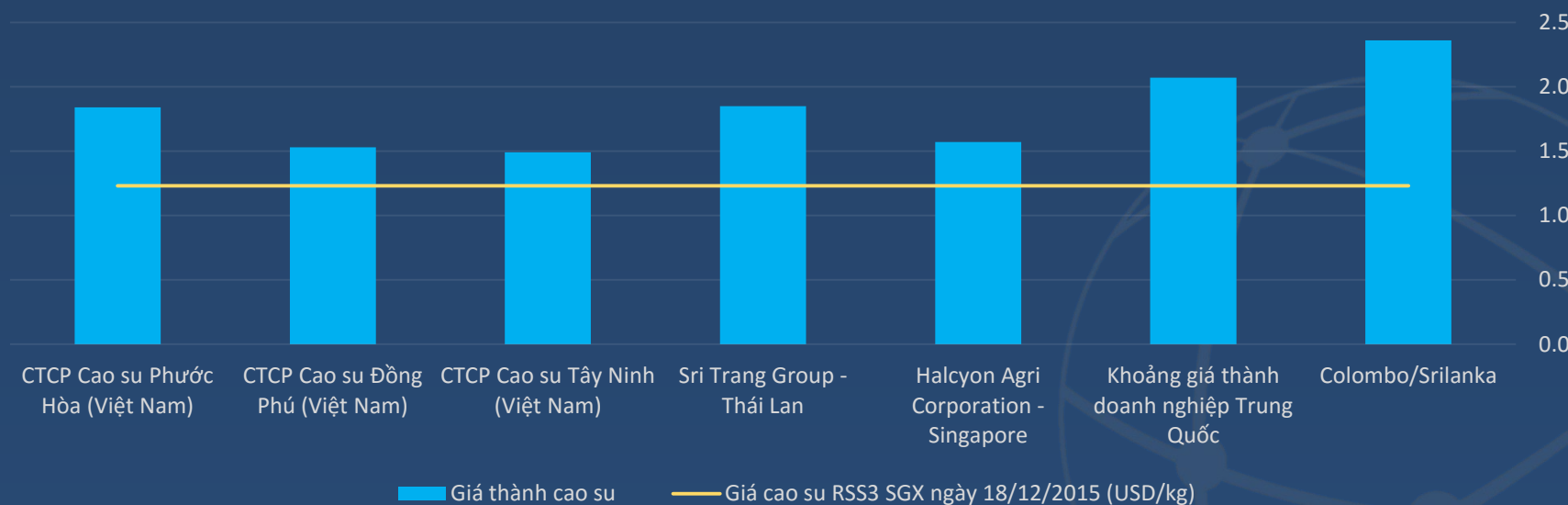
Nguồn: IRSG

Giá cao su thế giới đã tiệm cận đáy?

- Giá cao su hiện tại giảm 28% so với thời điểm cuối năm 2014, ở mức 123 UScent/kg.
- Biên độ điều chỉnh giảm giá thành sản xuất có thể trong khoảng 20% - 25% nhờ việc tiết giảm bón phân, làm cỏ và cách quăng ngày cạo mủ. Giá thành sản xuất năm 2014 của một số doanh nghiệp trung bình ở khoảng 150 UScent/kg đến 230 UScent/kg => nghĩa là mức tối thiểu mà giá thành có thể giảm xuống là 120 UScent/kg => Mức giá 123 UScent/kg hiện đã sát với giá thành tối thiểu của các doanh nghiệp cao su

GIÁ THÀNH SẢN XUẤT CAO SU CỦA MỘT SỐ DOANH NGHIỆP

Nguồn: Bloomberg, BCTC PHR, DPR, TRC, BVSC tổng hợp - Đơn vị: USD/kg

Viễn cảnh giá dầu còn nhiều hoài nghi

- Phần lớn các tổ chức lớn nhất trên thế giới đều dự báo giá dầu sẽ hồi phục nhẹ quanh ngưỡng 45-65 USD/barrel.
- Tuy nhiên BVSC cũng không loại trừ khả năng giá dầu sẽ tác động tiêu cực tới giá cao su khi tiếp tục giảm xuống ngưỡng 30 USD/bbl. Ngoài câu chuyện chính trị, một trong những nguyên nhân chủ chốt khiến giá dầu có thể suy giảm là do các nước xuất khẩu dầu không cắt giảm sản lượng trong khi nhu cầu lại càng ngày hạn hẹp nhờ công nghệ tiên tiến sử dụng các loại năng lượng thay thế.

TỔNG HỢP DỰ BÁO GIÁ DẦU THÔ CỦA MỘT SỐ TỔ CHỨC

Tổ chức	Q12016	Q22016	Q32016	Q42016	2016	2017	2018	2019	2020
World Bank					51.4	54.6	57.9	61.5	65.3
IMF					50.4	55.4	59.8	62.2	63
OECD					50.0	50.0			
IEA					52.9	55.8			
DZ Bank AG Deutsche	45	45	45	45					
Raiffeisen Bank AG	45	52	61	64					
BarClays	51	56	63	68					
BNP Parisbas	51	49	52	62					
Natixis	44	46	50	54					
CitiGroup	44	50	55	60					
Trung bình	46.6	49.6	54.3	58.8					

Nguồn: BVSC tổng hợp

Giá cao su dự báo sẽ tăng nhẹ từ cuối năm 2016

- Chu kỳ biến động của giá cao su thường kéo dài từ 8 - 10 năm, dự kiến đến năm 2019 – 2020 là kết thúc 1 chu kỳ biến động.
- Nhu cầu cao su được dự báo sẽ giảm do nền kinh tế Trung Quốc suy yếu, tuy nhiên không quá lo ngại. Đồng thời ảnh hưởng từ hiện tượng El Nino cùng với các giải pháp điều tiết nguồn cung đến từ các nước xuất khẩu cao su lớn nhất thế giới sẽ tác động tích cực cho cân bằng cán cân cung cầu cao su thế giới => Giá cao su được dự báo sẽ tăng nhẹ từ cuối năm 2016.
- Tuy nhiên BVSC lưu ý tới diễn biến giá dầu thế giới, trong trường hợp giá dầu diễn biến tiêu cực, lực tăng của giá cao su sẽ tiếp tục yếu.

GIÁ CAO SU THẾ GIỚI DỰ BÁO SẼ TĂNG NHẸ TRỞ LẠI TỪ CUỐI NĂM 2016

Nguồn: WorldBank, đơn vị: USD/kg

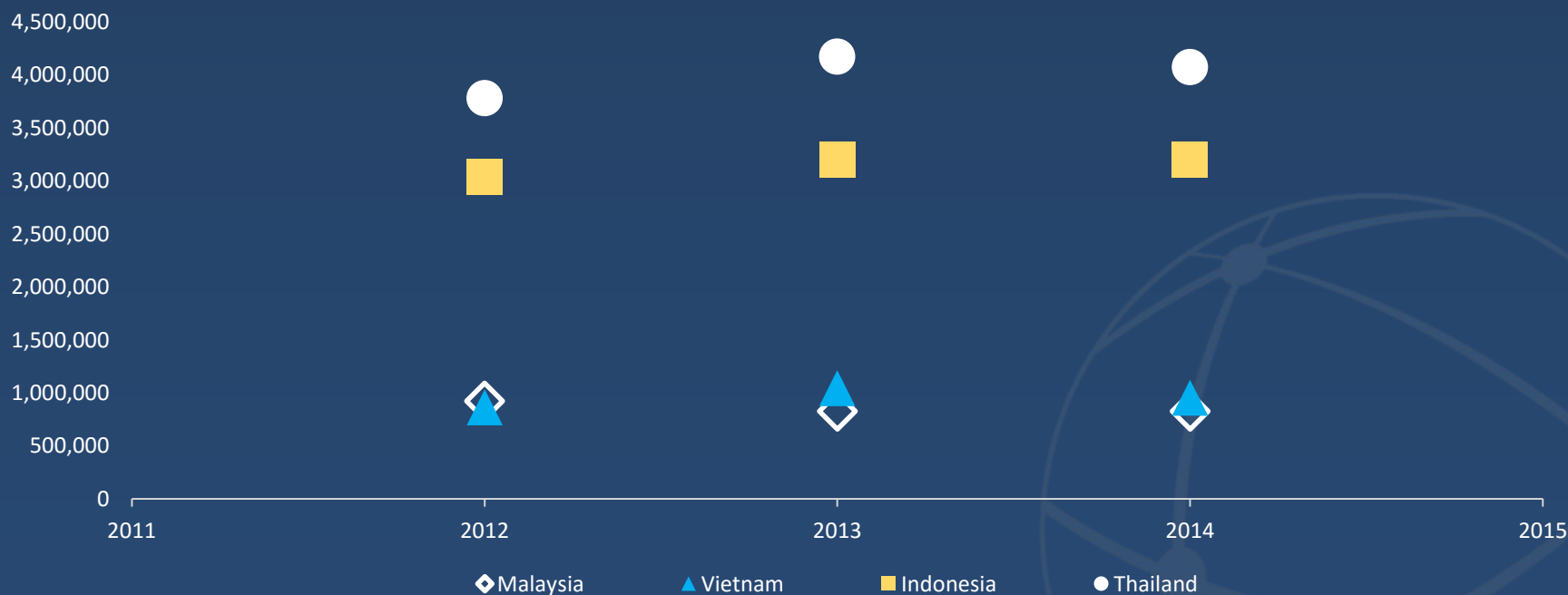

Việt Nam vươn lên vị trí thứ 3 thế giới về sản xuất cao su

- Việt Nam vươn lên là quốc gia sản xuất cao su tự nhiên đứng thứ 3 thế giới. Tuy nhiên thị phần cao su Việt Nam vẫn khá thấp (9%) so với Thái Lan (35%) và Indonesia (26%) => Tính quyết định điều tiết giá cao su thấp.

SẢN LƯỢNG SẢN XUẤT CAO SU TỰ NHIÊN

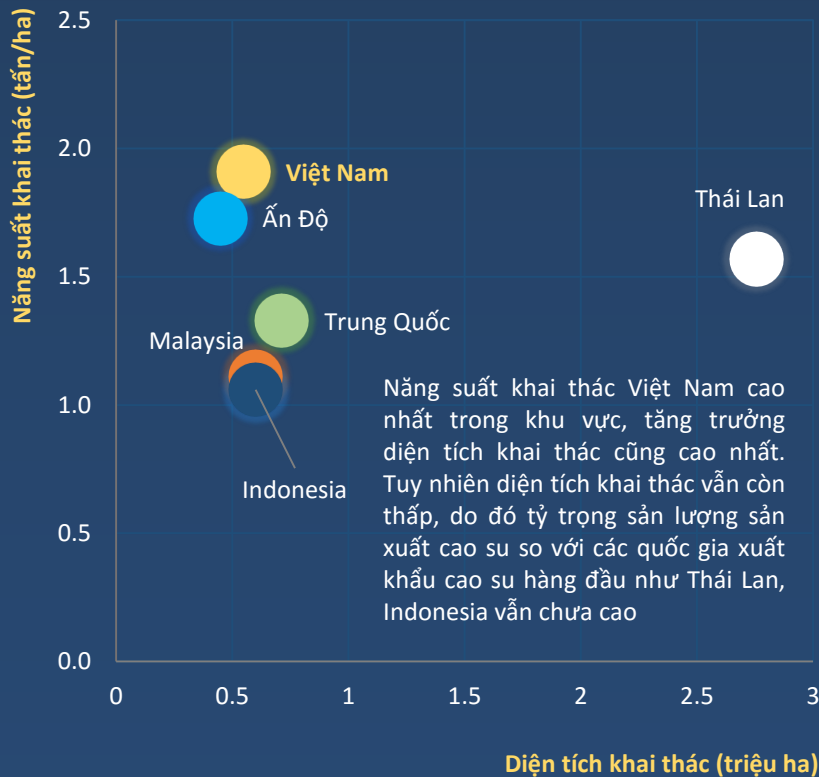
Nguồn: IRSG, FAOSTAT, Thai Rubber - Đơn vị: tấn

Năng suất khai thác cao su Việt Nam cao nhất khu vực

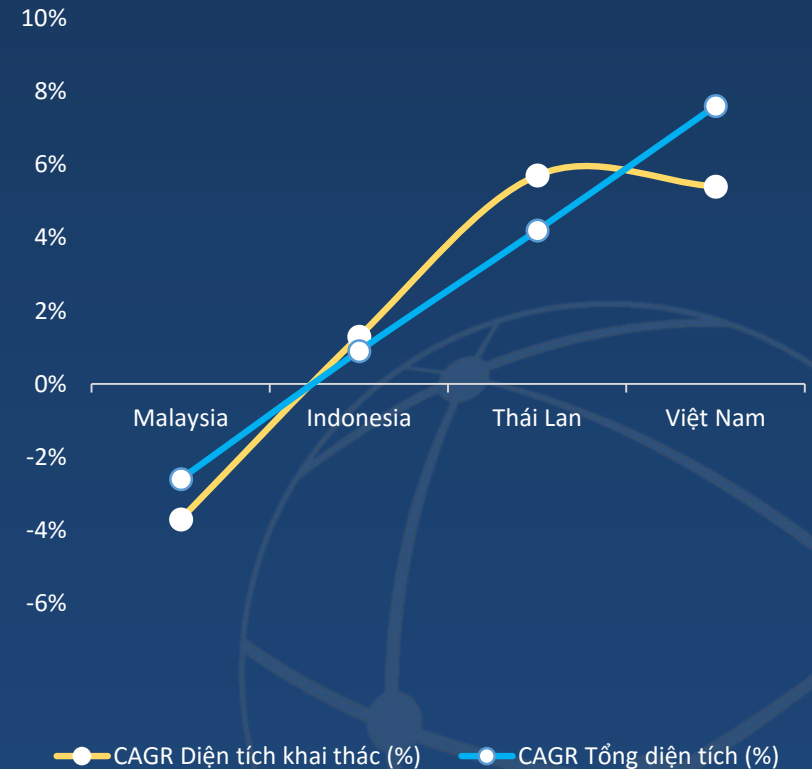
NĂNG SUẤT KHAI THÁC CAO SU TẠI MỘT SỐ NƯỚC

Nguồn: BVSC thu thập

TĂNG TRƯỞNG DIỆN TÍCH CAO SU THEO QUỐC GIA

Nguồn: ANRPC, ThaiAssociation, GSO, DOS

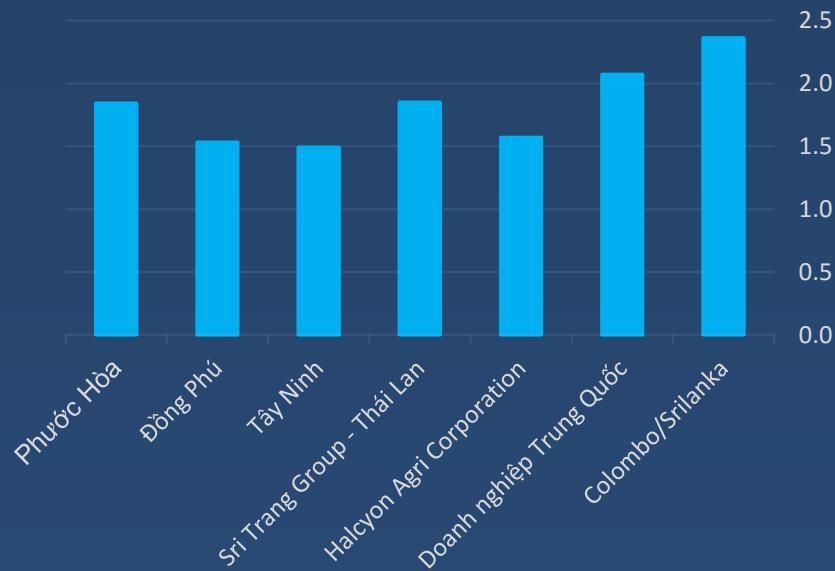
Việt Nam có lợi thế về giá thành so với các quốc gia khác

Giá thành sản xuất cao su Việt Nam thấp hơn so với các quốc gia trong khu vực do tận dụng được nguồn nhân công giá rẻ, năng suất khai thác cao.

Giá cao su xuất khẩu của Việt Nam khá cao (chỉ đứng sau Indonesia) do chủ yếu xuất khẩu SVR3L thuộc chủng loại cao su cao cấp. Chủng loại SVR 10, SVR 20 có giá thấp hơn do chất lượng thiếu ổn định.

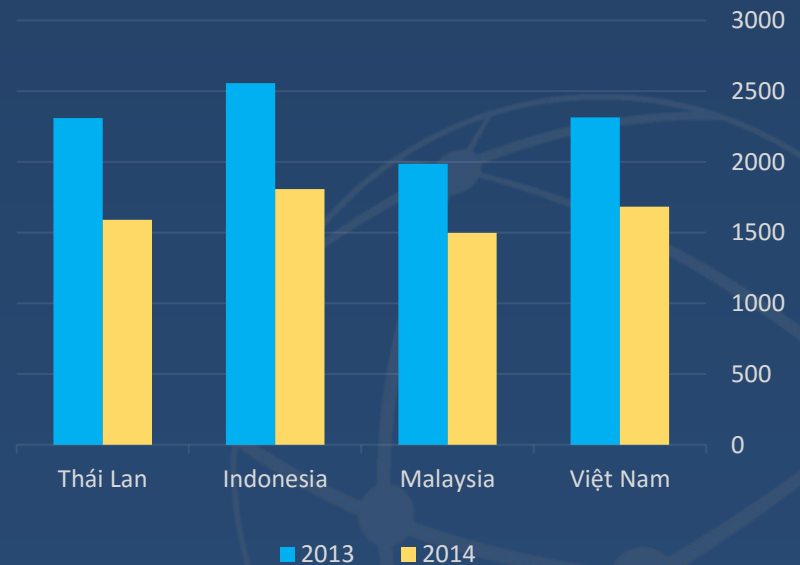
SO SÁNH GIÁ THÀNH SẢN XUẤT CAO SU

Nguồn: Bloomberg, PHR, DPR, TRC, BVSC tổng hợp, Đơn vị: USD/kg

GIÁ CAO SU XUẤT KHẨU

Nguồn: ThaiRubber, MalaysiaRubberBroad, Tổng cục hải quan

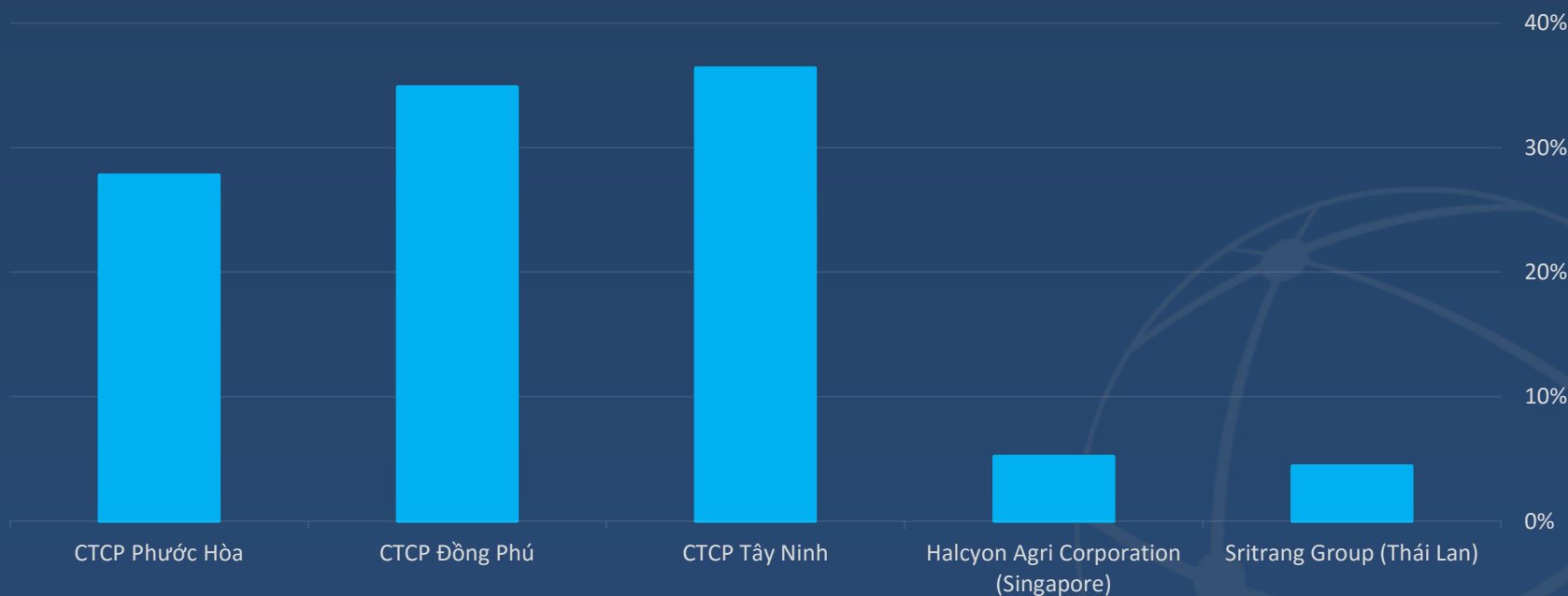

Biên lợi nhuận gộp cao hơn

- Biên lợi nhuận của các doanh nghiệp Việt Nam cao hơn so với các công ty lớn trong khu vực nhờ lợi thế giá thành và chủng loại cao su xuất khẩu SVR3L cao cấp có giá bán cao.

BIÊN LỢI NHUẬN GỘP CÁC DOANH NGHIỆP CAO SU

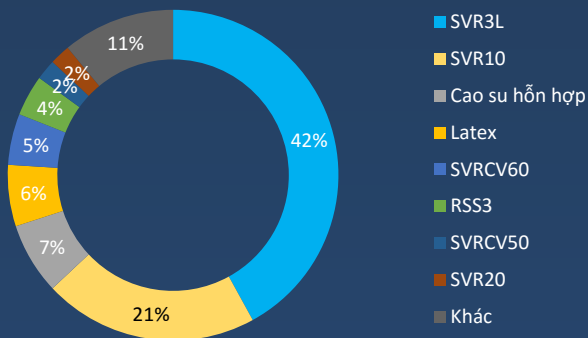
Nguồn: Bloomberg, BVSC tổng hợp

Chủng loại cao su xuất khẩu chưa thích ứng với nhu cầu thế giới

CƠ CẤU CAO SU XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

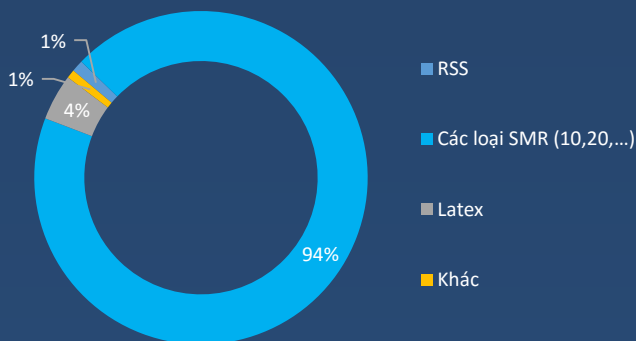
Nguồn: Tổng cục hải quan

Trong khi nhu cầu cao su thế giới chủ yếu thuộc về 2 chủng loại TSR10 và TSR20 thì Việt Nam có tỷ trọng các loại cao su này thấp hơn so với các quốc gia xuất khẩu khác, 21% so với mức 42% của Thái Lan và 94% của Malaysia. Tỷ trọng cao su loại cao cấp SVR3L của Việt Nam lớn nhưng nhu cầu phổ cập của thế giới lại không nằm ở chủng loại này.

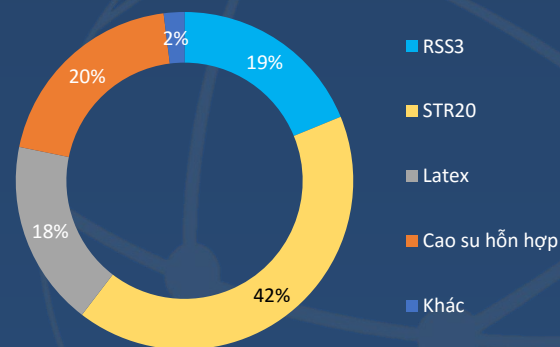
CƠ CẤU CAO SU XUẤT KHẨU CỦA MALAYSIA

Nguồn: MalaysiaRubberBroad

CƠ CẤU CAO SU XUẤT KHẨU CỦA THÁI LAN

Nguồn: ThaiRubber

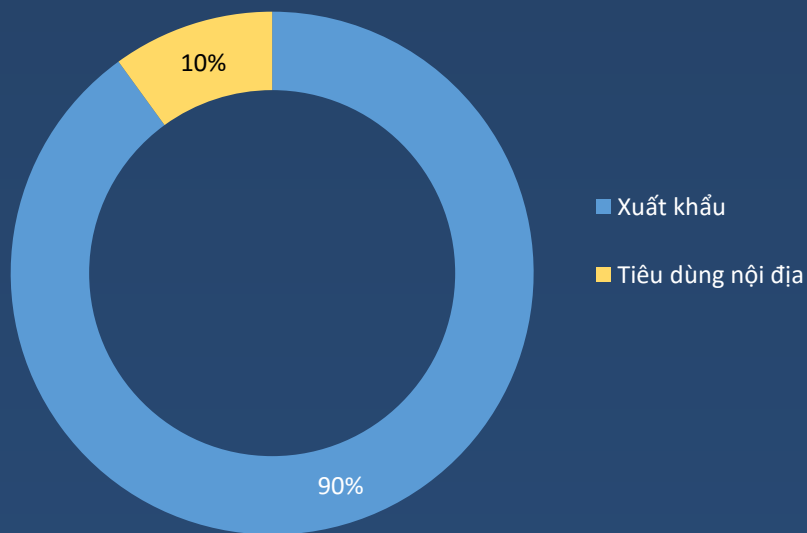

Thị trường xuất khẩu phần lớn vẫn là Trung Quốc

- Phần lớn cao su Việt Nam được xuất khẩu, tiêu thụ nội địa chiếm tỷ trọng rất nhỏ. 90% cao su sản xuất trong nước và gần 30% sản lượng nhập khẩu là để phục vụ xuất khẩu.
- Thị trường xuất khẩu chủ yếu là Trung Quốc chiếm khoảng 47% , tuy nhiên nếu tính cả phần Malaysia tái xuất khẩu sang Trung Quốc thì thị trường Trung Quốc vẫn chiếm khoảng 60%.

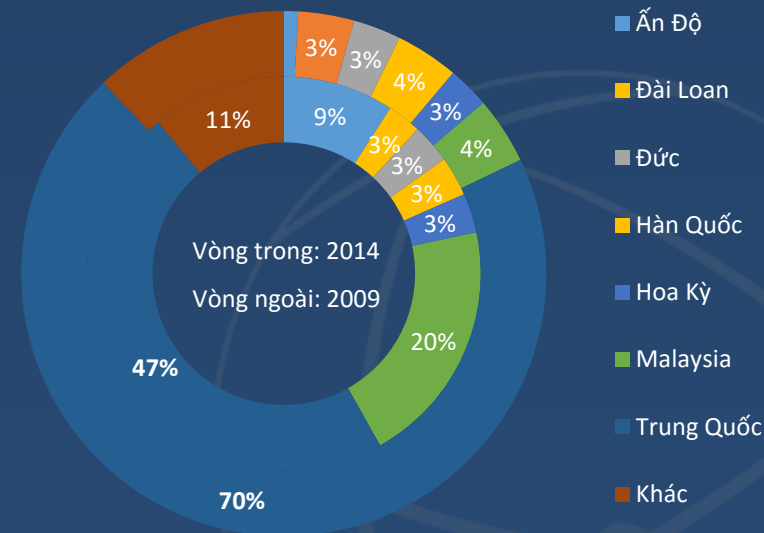
CƠ CẤU TIÊU DÙNG CAO SU

Nguồn: BVSC tổng hợp

CƠ CẤU THỊ TRƯỜNG XUẤT KHẨU

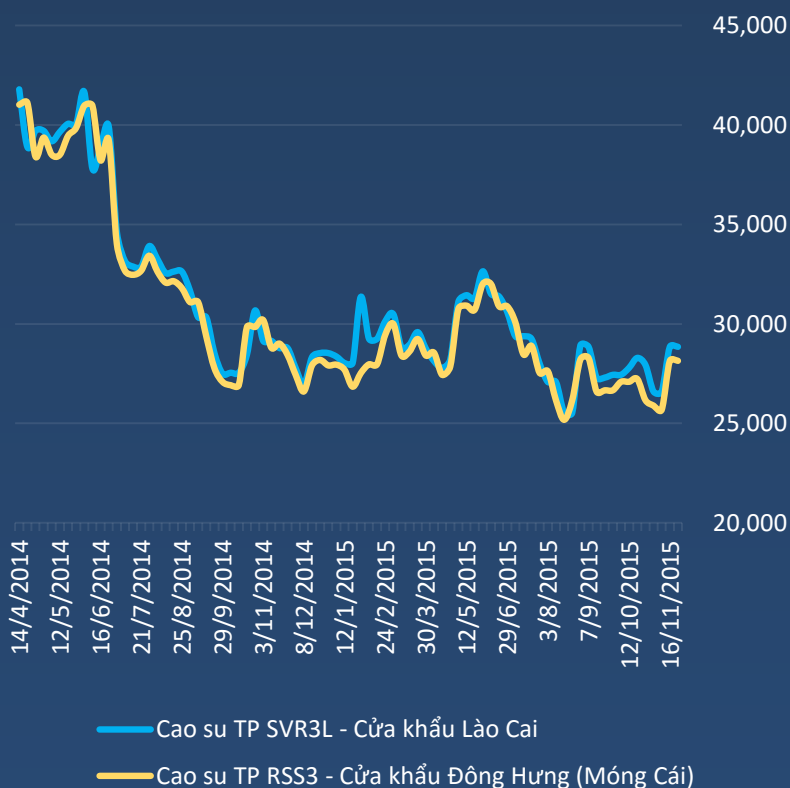
Nguồn: Tổng cục Hải Quan

Giá cao su Việt Nam, suy yếu theo quy luật giá cao su thế giới

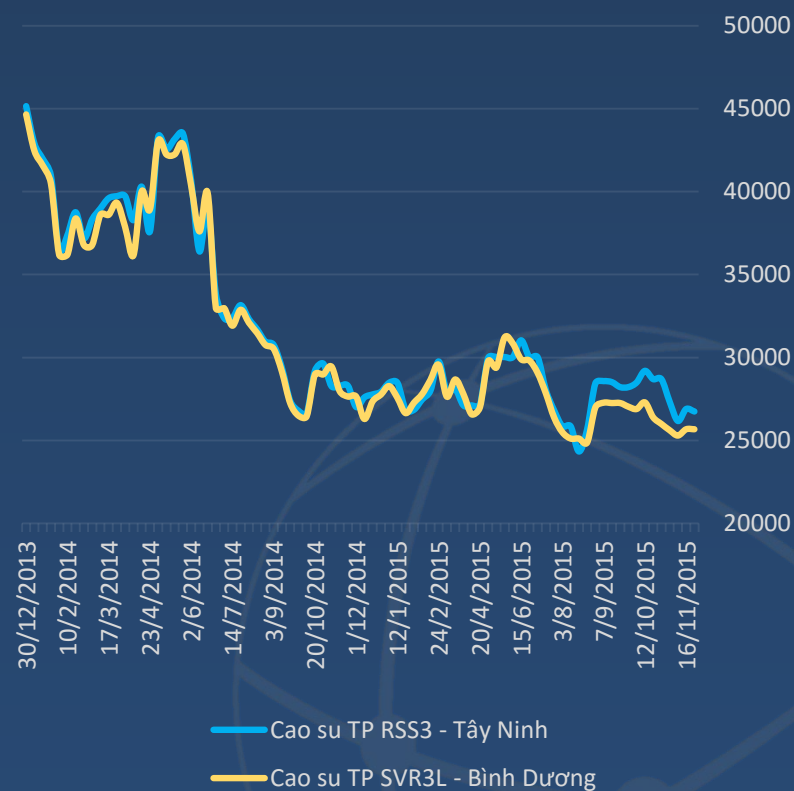
GIÁ CAO SU THÀNH PHẨM TẠI CỬA KHẨU

Nguồn: Agroinfo - Đơn vị: VND/kg

GIÁ CAO SU THÀNH PHẨM VIỆT NAM

Nguồn: Agroinfo - Đơn vị: VND/kg

Đồng Việt Nam đang mạnh hơn so với các quốc gia xuất khẩu lớn

- Chính sách ổn định tỷ giá của Việt Nam khiến cho VND mạnh hơn tương quan so với đồng tiền các quốc gia xuất khẩu trong khu vực. Việc này sẽ khiến cho giá xuất khẩu cao su của Việt Nam khi quy đổi sang USD kém cạnh tranh hơn so với các quốc gia xuất khẩu khác.

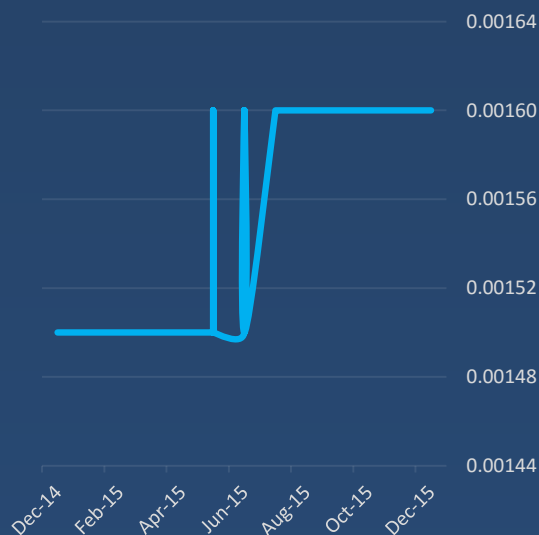
TỶ GIÁ VND/MYR GIA TĂNG

Nguồn: Bloomberg, BVSC

TỶ GIÁ VND/BATH GIA TĂNG

Nguồn: Bloomberg, BVSC

TỶ GIÁ VND/IDR GIA TĂNG

Nguồn: Bloomberg, BVSC

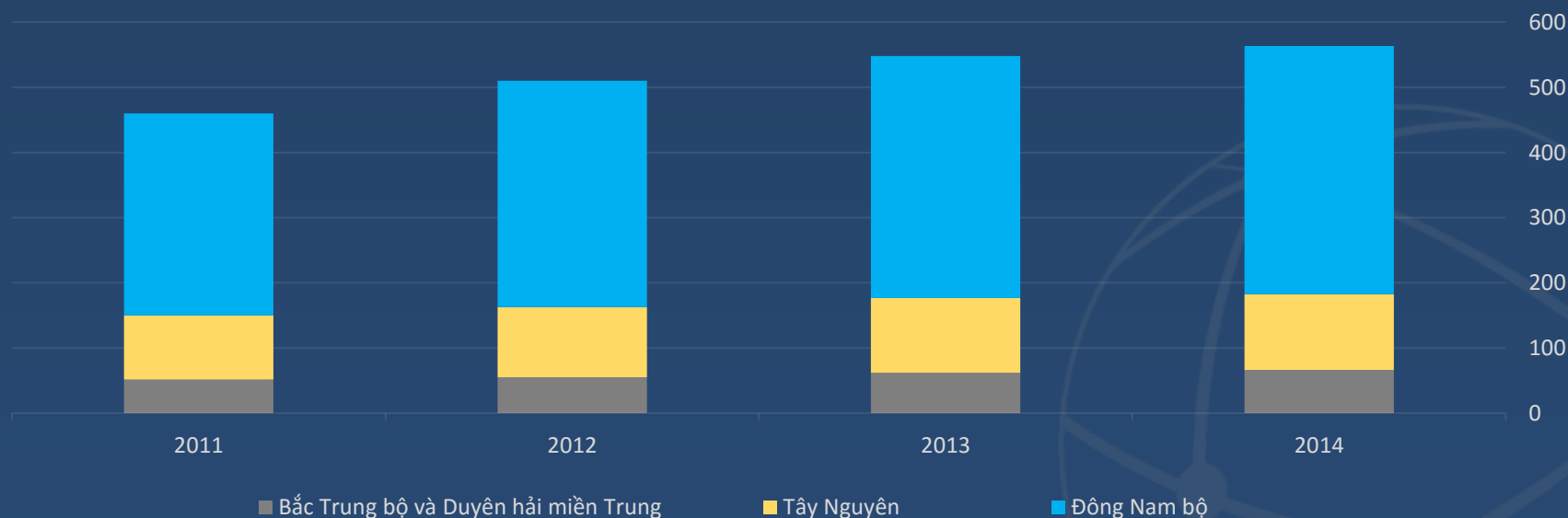

Diện tích cao su trong nước khó mở rộng

- Vùng Đông Nam Bộ, Tây Nguyên và duyên hải miền Trung là những khu vực trồng cao su khá tập trung, tuy nhiên khả năng mở rộng diện tích thấp. Trong khi đó khu vực miền Bắc lại có khí hậu thổ nhưỡng không thuận lợi để trồng cây cao su. Do đó, các công ty cao su Việt Nam tập trung mở rộng diện tích cao su tại Campuchia & Lào.

DIỆN TÍCH CAO SU VIỆT NAM 2011 - 2014

Nguồn: Tổng cục thống kê, BVSC tổng hợp - Đơn vị: 1.000 ha

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Cáo buộc từ Global Witness tới hoạt động khai thác cao su

Tháng 7/2012, Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam (VRG) đã được cấp chứng chỉ FSC, tuy nhiên với những khiếu nại vi phạm nghiêm trọng trong việc khai thác cao su tại Campuchia từ Global Witness, FSC đã ra quyết định thu hồi chứng chỉ này vào tháng 8/2015. Cụ thể, ngày 09/06/2015, tổ chức phi chính phủ Global Witness đã kiến nghị hội đồng quản lý rừng (FSC) bằng một bản báo cáo dài 82 trang cáo buộc tập đoàn công nghiệp cao su Việt Nam cùng các thành viên đã chiếm đất tại Campuchia, chặt đốn rừng nguyên vẹn cả trong và ngoài phạm vi được nhượng quyền khai thác, hủy hoại môi trường hoang dã và cuộc sống của người dân mà không có bất kỳ khoản đền bù hợp lý.

Chứng chỉ FSC (Hội đồng Quản lý rừng) là tổ chức phi chính phủ được thành lập năm 1993 có trụ sở tại Đức trên cơ sở phát triển các tiêu chuẩn chứng nhận về rừng. Sở hữu chứng chỉ FSC có nghĩa là xã hội và người tiêu dùng công nhận doanh nghiệp và hàng hóa làm ra đáng tin cậy, có trách nhiệm xã hội, môi trường và mang giá trị vượt trội. FSC phát triển đặt trên nền tảng hai giải pháp sau:

- Chứng nhận quản lý rừng FSC-FM, dành cho các công ty đang quản lý rừng tự nhiên hoặc rừng trồng cũng như các công ty trong chuỗi cung ứng.
- Chứng nhận chuỗi hành trình sản phẩm, dành cho các công ty sử dụng các sản phẩm từ rừng (như các nhà sản xuất đồ gỗ nội ngoại thất, nhà xuất bản, nhà máy giấy và tất cả các sản phẩm từ gỗ...) để chứng nhận nguồn gốc của gỗ.

Việc đình chỉ chứng chỉ FSC sẽ gây khó khăn cho các doanh nghiệp Việt Nam trong việc thâm nhập thị trường quốc tế, đặc biệt là tại thị trường Châu Âu vốn đòi hỏi các tiêu chuẩn khắt khe về nguồn gốc xuất xứ các sản phẩm nhập khẩu.

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Cáo buộc từ Global Witness và những hệ lụy tới cao su Việt Nam?

FSC không phải là chứng chỉ công nhận nguồn gốc gỗ hợp pháp duy nhất tại Châu Âu. Ngoài chứng chỉ FSC, chứng chỉ FLEGT và chứng chỉ PEFC cũng là những chứng chỉ có tính chất pháp lý, công nhận tính hợp pháp sản phẩm gỗ từ lúc sản xuất cho đến khi được xuất khẩu. Hiện nay, Hiệp hội Cao su Việt Nam đã phối hợp với NEPCON - một tổ chức phi lợi nhuận, có văn phòng tại Anh, Ai Len nhằm nâng cao nhận thức và năng lực cho các tổ chức xã hội dân sự và các doanh nghiệp vừa và nhỏ để thực hiện các yêu cầu của chứng chỉ FLEGT, dự án dự kiến kéo dài trong 3 năm.

Hiện nay thị trường xuất khẩu chính của Việt Nam vẫn là thị trường Trung Quốc, Malaysia, Ấn Độ. Các thị trường này không đòi hỏi nghiêm ngặt chứng chỉ chứng minh tính hợp pháp nguồn gốc xuất xứ các sản phẩm từ cao su, do đó chưa có ảnh hưởng sâu rộng tới hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp cao su Việt Nam.

Vụ kiện với Global Witness đang được Tập đoàn VRG tìm hướng giải quyết, cụ thể Tập đoàn đang tìm kiếm công ty tư vấn quốc tế làm trung gian đứng ra giải quyết, dự tính mất từ 12 tháng - 18 tháng mới có thể kết thúc. Ngoài ra, các công ty con trong Tập đoàn hoàn toàn có thể tự giải trình và chứng minh trên nguyên tắc độc lập.

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Cáo buộc từ Global Witness và những hệ lụy tới cao su Việt Nam?

THỐNG KÊ CON SỐ ĐẦU TƯ TRỒNG CAO SU TẠI CAMPUCHIA CỦA CÁC DOANH NGHIỆP NIÊM YẾT

Doanh nghiệp	Khoản đầu tư tính tới Q3/2015 (tỷ đồng)	Quy mô Tổng tài sản (tỷ đồng)	Diện tích đã trồng/phân giao tại Campuchia (ha)	Năm có thể bắt đầu khai thác	Sản lượng có thể khai thác ước lượng (tấn)
PHR	1.041	3.170	7.583/9.184	2016/2017	15.200
DPR	748	3.330	6.300/9.345	2016/2017	12.600
TRC	696	1.622	4.499/7.600	2018/2019	9.000
HAG		47.603	11.471/47.370	2012/2013	20.000

Nguồn: BCTC PHR, DPR, TRC, HAG

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Cáo buộc từ Global Witness và những hệ lụy tới cao su Việt Nam?

- Cao su Đồng Phú cho biết doanh nghiệp có khoảng 6.300 ha trồng cao su tại Campuchia, trong đó chỉ có hơn chục ha là có dân sinh sống và cần đền bù đất. Đồng Phú đã tiến hành đền bù từ giai đoạn 2008-2009 với chi phí đền bù khoảng 400 USD/ha. Đồng Phú cũng đã từng trực tiếp làm việc với Global Witness và tiến hành làm việc với công ty con Đồng Phú-Kratie bên phía Campuchia để giải trình ý kiến. Ý kiến giải trình bao gồm việc chứng minh phần diện tích đất của công ty phần lớn là diện tích rừng nghèo, đã khai thác hết gỗ, đồng thời doanh nghiệp cũng đã góp phần tạo thêm công ăn việc làm, cải thiện đời sống cho người dân Campuchia vốn sống theo hình thức du canh du cư.
- Cao su Phước Hòa năm 2016 hiện có khoảng 500ha cao su có thể khai thác. Theo đại diện Phước Hòa, Campuchia là nước nhập khẩu chủ yếu, do đó phần cao su sản xuất tại Campuchia có thể được tiêu thụ trực tiếp tại đất nước này, thị trường tiêu thụ không phải là những thị trường đòi hỏi khắt khe các chứng chỉ chứng minh nguồn gốc xuất xứ như thị trường Châu Âu.
- Cơ cấu cổ đông tập trung với tỷ lệ sở hữu của tập đoàn công nghiệp cao su Việt Nam chiếm trên 51% khiến cho cổ phiếu cao su Đồng Phú và Phước Hòa không bị ảnh hưởng tiêu cực bởi tâm lý của nhà đầu tư, nhất là đối với nhà đầu tư nước ngoài khi có bất kỳ thông tin bất hợp pháp trong việc kinh doanh của các doanh nghiệp. Ngược lại cổ phiếu Hoàng Anh Gia Lai với cơ cấu cổ đông phân tán lại khá nhạy cảm với những tin tức tiêu cực, như những thời điểm Global Witness cáo buộc tập đoàn cao su Việt Nam và HAG, cổ phiếu HAG luôn có những phiên giảm điểm kỷ lục với khối lượng giao dịch lớn.

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Diện tích cao su Việt Nam trồng tại Campuchia

DANH SÁCH CÁC DỰ ÁN TRỒNG CAO SU CỦA TẬP ĐOÀN CAO SU VIỆT NAM (VRG) TẠI CAMPUCHIA & LÀO

Tổ chức	Địa điểm	Diện tích trồng
Đồng Nai	Sam Bo District, Kratie Province	7.097
Đồng Phú	Sam Bo District, Kratie Province	9.345
Vketi	Snoul District, Kratie Province	5.059
Dầu Tiếng - Cambodia	Snoul District, Chlong, Kratie Province	7.972
Dầu Tiếng - Kratie	Snoul District, Chlong, Kratie Province	6.592
Tân Biên	Santuk District, Kampong Thom Province	8.100
Mê Kông	District Prasat, Preah Vihear Province, Rovieng District, Kampong Thom Province	8.000
Phước Hòa	Santuk District, Kampong Thom Province	9.184
Bà Rịa Kampongthom	Santuk District, Kampong Thom Province	5.914
CRCKII	Stoung District, Kampong Thom Province, Chikraeng District, Seam Reap Province	9.235
Bean Heack	Prasat Balangk District, Kampong Thom Province, Chikraeng District, Seam Reap Province	9.480
CRCK	Sandal District, Kampong Thom Province	6.155
Hoàng Anh Mang Yang	Veun Sai District, Rattanakiri Province	7.195
Krong Buk	AnDong Meas and I Vien District, Rattanakiri Province	6.765
Eah Leo	Lumphat District, Rattanakiri Province	8.400
Bình Phước 1	Keosema District, Mondulkiri Province	5.100
Tây Ninh	Trapeang Prasat District, Oddo Meanchey Province	7.600
Kiri Development	Veun Sai District, Rattanakiri Province	807
Số liệu tổng	Lào	33.900
Tổng diện tích	Campuchia	114.500 (*)

Đơn vị: ha; Số liệu của Global Witness tổng diện tích tại Campuchia khoảng 128.000 ha; (*) Số liệu hiệp hội cao su Việt Nam

Vụ kiện với Global Witness ảnh hưởng như thế nào tới Việt Nam?

Phần trồng mới tại Campuchia có ảnh hưởng tới thế giới?

- Phần lớn các doanh nghiệp trong Tập đoàn VRG tiến hành trồng cao su từ những năm 2010-2011, đến năm 2017 là có thể bắt đầu khai thác. Sản lượng cao su có khả năng khai thác tại Campuchia ước đạt khoảng 180.000 tấn, đây sẽ là nguồn cung cao su tự nhiên mới trong tương lai. Sản xuất cao su Việt Nam có thể đạt trên 1,1 triệu tấn, tăng 16% - 20% so với sản lượng cao su sản xuất năm 2014. Tuy nhiên ảnh hưởng của nguồn cung này không quá quan ngại do sản lượng này chỉ chiếm một phần rất nhỏ so với tổng sản lượng cao su thế giới. Theo IRSG, nguồn cung cao su thế giới vào năm 2016 có thể đạt 12,91 triệu tấn, như vậy xét tương quan sản lượng cao su có thể khai thác tại Campuchia của Việt Nam chiếm tỷ trọng rất nhỏ, không quá quan ngại.

SẢN LƯỢNG CAO SU TỚI HẠN KHAI THÁC VS SẢN LƯỢNG CAO SU THẾ GIỚI

Tiêu chí	Diện tích phân giao (ha)	Tỷ lệ trồng/ Diện tích phân giao ước tính	Năm có thể bắt đầu khai thác	Sản lượng có thể khai thác ước lượng (tấn)
Tổng diện tích trồng cao su tại Campuchia	114.500	80%	2016/2017	180.000

TPP với ngành cao su

- Trong các quốc gia thành viên TPP, chỉ có Việt Nam và Malaysia là những nước sản xuất xuất khẩu cao su hàng đầu thế giới. Theo đó nhập khẩu sản phẩm cao su Việt Nam vào các quốc gia thành viên TPP được hưởng ưu đãi thuế 0%, mang lại lợi thế cạnh tranh cho Việt Nam so với một số quốc gia sản xuất xuất khẩu cao su hàng đầu là Thái Lan và Indonesia. Khi đó ngành cao su nguyên liệu sẽ được các nhà đầu tư ngoại quan tâm đầu tư, cao su Việt Nam có cơ hội tham gia chuỗi cung ứng cao su toàn cầu qua liên kết với các đối tác lớn. Một số doanh nghiệp sản xuất lớn của nước ngoài cũng đã đón đầu cơ hội tận dụng ưu đãi thuế suất như Bridgestone (Nhật Bản), Kumho (Hàn Quốc), Sailun (Trung Quốc),...

THUẾ SUẤT ƯU ĐÃI NHẬP KHẨU CAO SU CỦA VIỆT NAM TRONG TPP

Quốc gia Nhập khẩu	Thuế suất lốp xe-băng tải-Găng tay & Sản phẩm may mặc cũ (%)	Thuế suất mới (%)
Hoa Kỳ	Lốp xe 3,3% - Băng tải 3,8% - Găng tay và sản phẩm may mặc 3,9%	0%
Australia	Lốp xe 4,8% - Băng tải 5%	0%
Canada	Lốp xe 6,2% - Găng tay và sản phẩm may mặc 9%	0%

Đẩy mạnh phát triển các sản phẩm chế biến từ cao su

- Hiện tại, Tập đoàn cao su Việt Nam cũng chỉ đạo phát triển các sản phẩm chế biến từ cao su như găng tay (phối hợp với CTCP VRG Khải Hoàn), chỉ thun VRG SADO (công suất khoảng 5000-6000 tấn/năm), bóng thể thao làm từ cao su GeruStar, các sản phẩm chế biến từ gỗ cao su như bàn ghế tủ, viên nén gỗ, sàn gỗ ép,...
- Đây được xem là hướng đi nhằm xây dựng mối liên kết chuỗi giữa doanh nghiệp khai thác chế biến cao su và các doanh nghiệp sản xuất sản phẩm nhằm ổn định nguyên liệu cũng như ứng phó được trước tình hình biến động giá nguyên liệu cao su. Về dài hạn, sẽ cải thiện chuỗi giá trị trong ngành cao su.
- Trên thế giới, nhằm tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp cao su, các quốc gia sản xuất cao su cũng tăng cường sử dụng nguyên liệu cao su trong phối trộn nhựa đường nhằm tăng độ bền đường xá, làm gạch lát đường hay sàn lót sân thể thao,...

Giảm thiểu chi phí nhân công, chi phí bón phân làm cỏ

CÁC DOANH NGHIỆP ĐANG NỖ LỰC TRONG VIỆC CẮT GIẢM CHI PHÍ:

- Chi phí nhân công trực tiếp chiếm khoảng 50% giá thành các doanh nghiệp cao su. Bằng cách giảm số ngày cạo mủ và xen canh, các doanh nghiệp cao su có thể giảm giá thành và giữ công nhân lao động.
- **Giảm số ngày cạo mủ:** Bằng cách giảm số ngày cạo mủ xuống còn D4 từ D2 và D3, tức là giảm xuống 4 ngày mới cạo mủ/lần, chi phí nhân công khai thác cao su có thể giảm khoảng 50% so với trước đây, tương đương giảm khoảng 25% giá thành. Theo luật cũ thì các doanh nghiệp cao su phải đảm bảo chi trả chi phí nhân công phải ít nhất bằng 65% doanh thu thì hiện nay đã được điều chỉnh ít nhất bằng 50% giá thành, đảm bảo tối thiểu chi phí nhân công khoảng 5 triệu đồng/ha. Năng suất thu hoạch mủ dự kiến vẫn được đảm bảo bằng việc sử dụng thuốc kích thích.
- **Trồng xen canh, kết hợp:** Với việc trồng xen canh các cây lâm nghiệp khác như cây keo lai, cây trầm bông vàng mà vẫn đảm bảo sinh trưởng cây cao su, các doanh nghiệp cao su vừa có thể tạo thu nhập khác vừa giữ được nhân công lao động.
- Cây cao su với đặc tính không bón phân và làm cỏ vẫn có thể sinh trưởng tốt và vẫn cho năng suất ổn định, do đó một trong những giải pháp được đưa ra giúp tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp cao su là giảm bón phân làm cỏ cho cây cao su
- Chi phí phân bón chiếm khoảng 5% giá thành, ước tính có thể giảm khoảng 50% - 80% định mức phân bón dành cho cây cao su, tương đương với giảm khoảng 3% - 4% giá thành.
- Giảm chi phí quản lý doanh nghiệp cũng là một trong những giải pháp góp phần tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp cao su.

Hỗ trợ từ chính sách - Thuế TNDN và thuế GTGT

DOANH NGHIỆP ĐANG ĐƯỢC ƯU ĐÃI THUẾ TNDN:

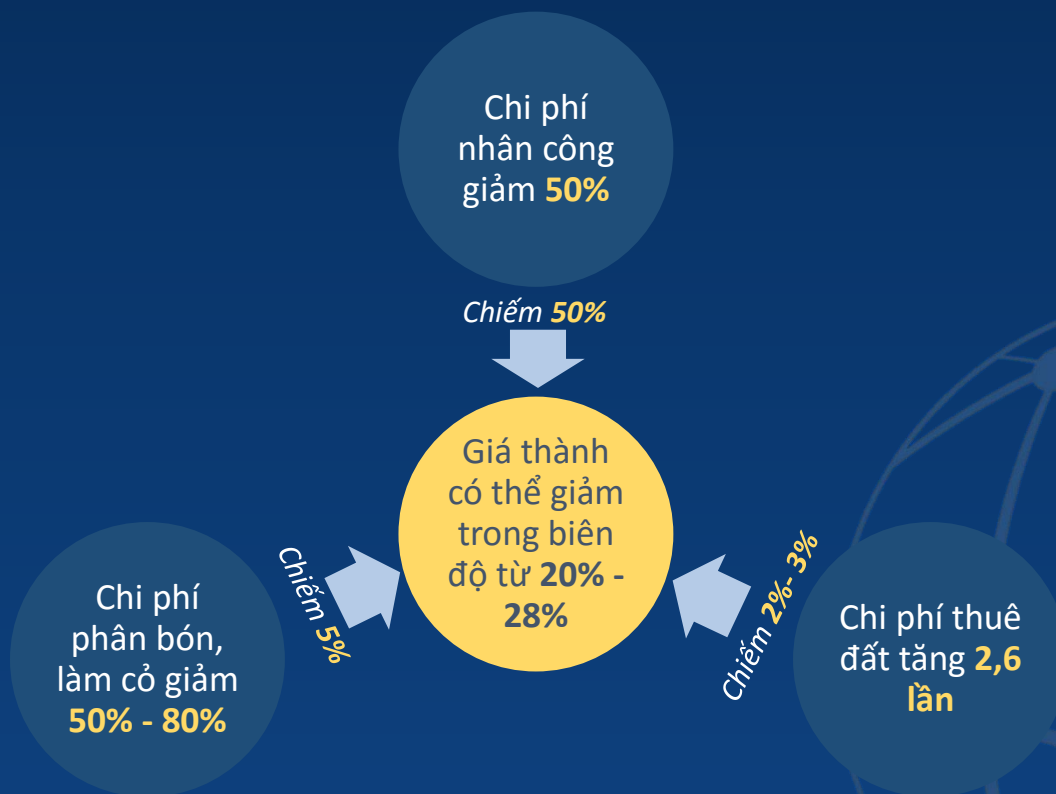
- Nhằm tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp cao su Việt Nam, nhà nước cũng đã ban hành các chính sách liên quan đến việc ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp đối với lĩnh vực trồng trọt, chế biến nông sản nói chung và cây cao su nói riêng. Theo đó, thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp trồng, chế biến mủ cao su thiên nhiên cho kỳ tính thuế TNDN từ năm 2015 được áp dụng như sau:
- Các doanh nghiệp trồng, sản xuất, chế biến mủ cao su thiên nhiên dù không thuộc địa bàn có điều kiện kinh tế xã hội khó khăn hay đặc biệt khó khăn đều được giảm 7% thuế suất thuế TNDN. Năm 2014, thuế suất của các doanh nghiệp thuộc đối tượng này là 22% thì năm 2015 giảm xuống còn 15%.
- Các doanh nghiệp có thu nhập từ chế biến nông sản ở địa bàn có điều kiện kinh tế xã hội khó khăn năm 2014 có thuế suất 22% thì năm 2015 được bổ sung vào diện hưởng ưu đãi với mức thuế suất là 10%, giảm 12%.
- Bên cạnh chính sách miễn giảm thuế thu nhập doanh nghiệp đã được ban hành, Hiệp hội Cao su Việt Nam cũng đang kiến nghị Bộ Tài chính không thực hiện kê khai, tính nộp thuế giá trị gia tăng đối với mặt hàng cao su thiên nhiên sơ chế trong kinh doanh, thương mại.

Chi phí thuê đất sẽ tăng?

- Năm 2015 là năm cuối cùng trong chặng 5 năm tính tiền thuê đất trồng cao su. Bước sang năm 2016, tiền thuê đất trồng cao su có thể tăng gấp 3 lần gây khó khăn cho các doanh nghiệp trồng cao su. Theo đại diện CTCP Cao su Đồng Phú, tiền thuê đất của doanh nghiệp bình quân 1 năm trong 5 năm trước đó rơi vào khoảng 8 tỷ đồng/năm thì bắt đầu từ năm 2016 có thể tăng lên tới 21 tỷ đồng/năm, tức tăng khoảng 2,6 lần tương đương tăng khoảng 6,6% giá thành. Việc này sẽ khiến cho nỗ lực giảm giá thành của doanh nghiệp càng khó khăn hơn.
- Từ ngày 01/7/2014, theo quy định mới tại khoản 2 Điều 19 Nghị định 46/2014/NĐ-CP, thời gian xây dựng cơ bản của vườn cao su tái canh không được miễn tiền thuê đất. Trong bối cảnh khó khăn, ngành cao su hạn chế trồng mới, hiện chủ yếu tái canh trên phần diện tích cao su đã hết chu kỳ khai thác, khoảng 20000-30000 ha/năm, trong đó phải đầu tư nguồn vốn cho phục hoang, trồng lại, chăm sóc từ 6 đến 8 năm. Trong thời gian này, vườn cao su tái canh chưa có sản phẩm nên chưa có doanh thu, lợi nhuận, do vậy, gây khó khăn cho việc nộp tiền thuê đất trồng cao su.
- => Hiệp hội Cao su Việt Nam đã gửi Công văn số 5579/BNV-TT ngày 13/7/2015, đề xuất Bộ Tài chính trình Thủ tướng Chính phủ tạm thời miễn tiền thuê đất vườn cao su tái canh trong thời gian xây dựng cơ bản nhằm tháo gỡ khó khăn và tạo điều kiện cho ngành cao su tiếp tục phát triển, hiện đang chờ phản hồi từ Bộ Tài chính.

Giá thành sẽ có sự cải thiện

- Với các giải pháp giảm chi phí lao động, chi phí phân bón làm cỏ, giá thành cao su Việt Nam ước tính rơi vào khoảng **1.100 USD/tấn** so với mức **1.500 USD/tấn** trong quá khứ. **Nếu thực hiện được việc này, chúng tôi đánh giá triển vọng dài hạn của các doanh nghiệp cao su tự nhiên sẽ rất khả quan**, đặc biệt là khi giá cao su phục hồi.

Dự báo kết quả kinh doanh của các doanh nghiệp cao su

- Giá thành sản xuất của các doanh nghiệp cao su Việt Nam có thể giảm xuống 26%, đạt mức khoảng 1,1 USD/kg (25 triệu đồng/tấn). Hiện nay giá cao su thế giới đang ở sát giá thành (giá ngày 07/01/2015 1.12 USD/kg). Nếu diễn biến giá cao su trong năm 2016 vẫn ở mức thấp như hiện tại, các doanh nghiệp cao su sẽ gần như không có lãi trong hoạt động khai thác chế biến mủ cao su. Tuy nhiên với dự báo cán cân cung – cầu cao su cân bằng hơn và diễn biến giá dầu tích cực trở lại, BVSC kỳ vọng giá cao su có thể bật tăng nhẹ trở lại vào cuối năm 2016, khi đó lĩnh vực khai thác chế biến cao su của các doanh nghiệp sẽ được cải thiện.

CÔNG TY CỔ PHẦN CAO SU ĐỒNG PHÚ - DPR:

- Năm 2015, CTCP Cao su Đồng Phú ước đạt khoảng 183 tỷ đồng LNTT, giảm khoảng 30% so với năm 2014, chủ yếu do giá bán cao su giảm từ mức trung bình 39,4 triệu đồng/tấn năm 2014 xuống còn 32,2 triệu đồng/tấn năm 2015.
- Năm 2016, trên cơ sở thận trọng, BVSC ước tính Cao su Đồng Phú có thể đạt khoảng **100 tỷ đồng LNTT**, giảm khoảng 45% so với năm 2015. Biên lợi nhuận khai thác cao su giảm mạnh, lợi nhuận chủ yếu đến từ thanh lý vườn cây với phần diện tích khoảng 460 ha và doanh thu tài chính.
- Duy trì cổ tức ít nhất 20% trong 3 năm.

CÔNG TY CỔ PHẦN CAO SU PHƯỚC HÒA - PHR:

- Năm 2015, LNTT ước đạt khoảng 144 tỷ đồng, giảm khoảng 58% so với năm 2014.
- Năm 2016, BVSC ước tính Cao su Phước Hòa có thể đạt khoảng **160 tỷ đồng LNTT**, trong đó lợi nhuận từ thanh lý vườn cây trên diện tích 1000 ha vào khoảng 100 tỷ đồng.
- Cổ tức 2016 từ 15% - 20%.

BỘ PHẬN PHÂN TÍCH VÀ TƯ VẤN ĐẦU TƯ

Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt

Trụ sở chính: 8 Lê Thái Tổ, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (84 4) 3 928 8080

Fax: (8 44) 3 928 9888

Chi nhánh: Tầng 8, 233 Đồng Khởi, Quận 1, Tp. HCM

Tel: (84 8) 3 914 6888

Fax: (84 8) 3 914 7999